

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt. Félévre 2:50 frt. Negyedévre 1:25 frt
Egyes szám ára 7 kr.

A legszomorubb nap.

— Október 6. —

A mi a keresztyén világnak nagypén-tek, az nekünk magyaroknak *október hatodika*. Évfordulója annak a sötét gyásznapnak, a melyen a hatalom hóhérai gyáván lemészárolták dicső vértanuinkat.

Ha azt a bizonyos fátyolt, melyet a mult keserű emlékére borítottunk, nem lebbentené is félre oly sokszor a bécsi politika erőszakossága, ha nem vonulnának is el előttünk a Hentzi-féle hazaárulókat dicsőítő katonai diszparádék, ezen a napon mindig magunk rántjuk le azt a szemünkről, odapillantva az aradi Golgothára, — aztán emlékezünk és imádkozunk.

Beestelen, nyomorék ivadék volnánk, ha valaha eltudnók felejteni és megtudnánk boesítani azt az égre kiáltó bűnt, a mit nemzetünk ellen ötven évvel ezelőtt elkövettek. Gyávák és hitványak volnánk, ha eltitkolnánk könnyeinket és eltagadnók lelkünk nagy fölháborodását.

Magyarország népe tegnap, az égbekiáltó kivégzés ötvenedik évfordulójának szomorú napján föllebbentette azt a fátyolt, odatekintett a Golgothára, emlékezett és imádkozott.

A magyar nép, a magyar nemzet igen, emlékezett és imádkozott. De nem emlékezett és nem imádkozott ott a hivatalos Magyarország és a magyar honvédség!

Aggok, férfiak, ifjak, nők és gyermekek zarándok-utra keltek, hogy körül-fogják ott Aradon a hazaszeretettől megszentelt nemzeti kegyelet nevében a dicső hősök emléksobrát; ámde a magyar honvédség, mely diszparádéval ünnepelte a hazaáruló Hentzi szobrának a kadétskola udvarára történt átvándorlását, nemzetünknek ezek a fiai nem vonultak föl, hogy a tizenhárom hős honvédtábornoknak dicső hadi tényeikért a katonai vitézség méltatásában zászlót hajtssanak! . . .

Hol van itt a kölcsönös fátyolborítás, a kölcsönös feledés, a bűnbocsánat királyi és nemzeti ténye?

Nincs seholl! Ha a magyar nemzet gyászol vagy örül, gyászában és örömében egyaránt az osztrák hagyományos szellemével találkozik. A mit mi magasztosnak, dicsőnek, szentnek találunk hazánk történetében, ott a királyi lelkesedés jelenyeivel, a hivatalos világ érzelmeivel nem találkozunk soha!

Hej, mikor jön el az az idő, a mikor a nemzet és király együtt érez, együtt gondolkozik, együtt örül és együtt sir?! . . .

Talán soha! Hiszen a hatalom sáfárai — még a jog, törvény és igazság korszakában is — örökösen csak a *lemondás* politikáját hangoztatják, hozzá akarnak bennünket szoktatni a gondolathoz, hogy Magyarország függetlensége üres ábrándnál nem egyéb.

De mi hiszünk és remélünk egy szebb jövőben. Eljön az az idő, ha mindnyájan úgy szeretjük a hazát, mint dicsőült vértanuink szerették.

Városunk érdekében.

Miskolcz város jövő évre szóló költségvetése készen van. Azt a pénzügyi szakbizottság már le is tárgyalta.

Ugy halljuk, hogy az új költségvetésben a pótdó 6°/o-al kevesebb lesz, mint a folyó évi költségvetésben. Ez eléggé örvendetes dolog. Csak az a baj, hogy a pótdó perzentjének alább szállása a közvetett (fogyasztási) adók behozatalának okából származik; a mi azt jelenti, hogy az adózó polgároknak nem a jobb zsebéből, hanem a bal zsebéből veszik ki a pénzt, ez pedig — a mi a fizetség illeti — egyre megy.

Ha jól emlékezünk, néhány évvel ezelőtt városunk hatósága pályadíjat tűzött ki annak a kérdésnek a megfajtására: miként lehetne Miskolcz város jövedelmét további pótdó kivétel nélkül szaporítani?

Sokan törték a fejüket ezen a kérdésen, de nem tudták azt megfajteni. A város hangadó férfiai, a mikor csak szükség volt a jövedelem szaporítására, mindig az indirekt adókkal szegték be a rébusz nyakát. Pedig hát találhattak volna más utat-módot is a fogós kérdés megfajtására.

Lapunk egyik közelebbi számában föl-ementettünk néhányat azok közül, melyekkel a város jövedelmét a polgárok újabb megterhelése nélkül szaporítani lehet. Most azok közül csak egyre akarjuk a hatóság figyelmét föl hívni.

Ez pedig a *tűzkárbiztosítás*.

Ha a mezőgazdaság terén a szövetkezeti alpra fektetett kényszerbiztosítás üdvösnek bizonyul: vajjon nem bizonyulna-e szintugy üdvösnek a házak tűzkár elleni biztosítása, ha a *biztosítást a város eszközölné* és pedig kényszerítő hatálylyal?

Szerény véleményünk szerint: igen.

E terv szerint a város *kizárólagos* jogot nyer arra, hogy a területén lévő valamennyi épület ő nála biztosítsák tűzkár ellen. Viszont a tulajdonosok arra köteleztetnének, hogy épületeiket tűzkár ellen a városnál biztosítsák.

Ez a kényszerítő intézkedés előnyös volna mind a háztulajdonosokra, mind pedig a városra nézve; sőt minthogy ez a terv az egyes városok és községek társulása, esetleg kényszeritársulása útján volna sikeresen elérendő s így abban a községek nagy része, esetleg valamennyi község résztvenne, az egész országra nézve.

Az egyes tulajdonosok előnyét illetőleg elég legyen arra a körülményre utalnunk, hogy a biztosítás e módja mellett a biztosítás előnyeiben valamennyi háztulajdonos részesülne, tehát azok is, a kik ma a biztosítást elmulasztják s eme mulasztásuk árát nem egyszer keservesen fizetik meg; másrésről a kárvallott tulajdonosok megkíméltetnének attól a zaklatástól s attól a napirenden lévő erőszakoskodásoktól, melyeknek ma a biztosító társaságok részéről kitéve vannak.

De az az előny is szembezőkő, a mely a vázolt rendszer mellett az egyes községekre és városokra hárulna. Természetesen az anyagi előny csak úgy volna biztos alpra fektetve, ha jelentékeny számú község, pl. a kényszeritársulás kimondásával egy-egy vármegye összes községe társulna egymással vagy — a mi még helyesebbnek látszik, — ha az ország összes községei egy szövetkezetté egyesülnének.

Igy eleje vétetnének annak, hogy a nagyobb szerű tüzesetek egyes köröket érzékenyen sújtsanak. Másrésről a jövedelem arányos megoszlása így leginkább eléretnének.

Ugy véljük, senki sem fog abban kételkedni, hogy a vázolt rendszer mellett az egyes községek évenként nem megvetendő nyereségre tehetnének szert — még akkor is, ha a biztosítási ügyletek a biztosított tulajdonosokra nézve a ma általában divó feltételeknél sokkal előnyösebb módozatok mellett köttetnének is.

Köztudomásu, hogy a biztosító-társaságok évenként milliókat szereznek; pedig ezeknek sokkal nagyobb kezelési kiadásai vannak, mint lenne a községeknek, melyek a többi között már azt az előnyt élvezhetnének, hogy a dijhátrálékokat a közadók módjára hajthatnák be.

E mellett nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy ma évenként milliók és milliók vándorolnak ki az országból a külföldi biztosítótársaságok pénztárába, a mi nemzetgazdasági szempontból kétségtelen veszteség ránk nézve. Ennek a pénznek jó részét megtakaríthatnók a vázolt rendszer mellett.

Persze önként felmerül a kérdés, hogy városunk alkalmazásba vehetné-e a jövedelem szaporításának ezt a módját?

A községi törvény megengedi, hogy a rendezett tanácssal bíró városok az állam által igénybe nem vett új adóneveket kreálhassanak — a minisztérium beleegyezésével. Formailag tehát fennáll a lehetősége annak, hogy a város — a minisztérium engedélyével — a kényszerbiztosítást szervezze, illetve, hogy a kockázat elvállalása mellett biztosítási adót szedhessen.

A fent előadottak szerint azonban ebbe a vállalatba a város csakis úgy mehetne bele, ha a jelzett célra jelentékeny számú községgel szövetkeznek. Ez azonban másként alig remélhető, mint ha a törvényhozás a szövetkezést kötelezőleg megrendeli. Végelemzésben tehát oda jutunk, hogy a vázolt terv csakis abban az esetben valósítható meg, ha az törvény által rendeztetik.

Ha a kormány a kényszerbiztosításnak jelzett elvét magáévá tenné: nem tartjuk kizárva a jelentőségét annak, hogy az elv folyományaként az épületek tűzkár ellen való biztosítására nézve a községek szövetkezését is helyesnek fogja találni s ily irányban is törvényjavaslat áll elő.

Nagyon kívánatos volna tehát, ha ez az eszme a kormány s a törvényhozás előtt megpendítették.

Nem tartanánk rossz gondolatnak, ha épen a mi városunk lépne fel ez irányban kezdeményezőleg. Nekünk — már csak jövedelmünk szaporítása szempontjából is — nagyon érdekünkben állana ennek a tervnek a megvalósulása.

Megyei és városi ügyek.

— **Városi közgyűlés.** Miskolcz város képviselőtestülete folyó hó 10-én kedden d. u. 3 órakor rendes közgyűlés tart. A közgyűlés tárgyai:

1. Borsodvármegye határozata a városi szabályozási tervezet jóváhagyása tárgyában.

2. Ugyanannak határozata a hazai ipar fejlesztése érdekében kiadott belügyminiszteri rendeletre.

3. Ugyanannak határozata a járdák készítésére vonatkozó szabályrendelet módosítása tárgyában.

4. Polgármester előterjesztése az Ujvilág-utca és Szinva közötti közlekedési út rendezése tárgyában.

5. A folyó évi költségvetés egyes tételeinél mutatkozó kiadási többlet engedélyezése.

— **Megüresedett jegyzői állás.** Borsodmegye egri járásához tartozó Eger-Farmos nagyközségben lemondás folytán megüresedett jegyzői állásra *Bonis* Bertalan mezőkövesdi főszolgabíró pályázatot hirdet. A jegyzői állás javadalmazása 500 frt készpénzfizetés, 50 frt utiátalány, 40 frt irodai átaly, 30 frt világításra és fűtésre, 20 frt földmunka váltság, 60 frt anyakönyvezetoi tiszteletdíj, azonkívül természetbeni lakás. 1 kat. hold és 1566 négyszögöl szántóföld haszonélvezete stb A választás október hó 21-én fog megtörténni. A pályázati kérvények okt. hó 19-éig adandók be a mezőkövesdi járás főszolgabírájához.

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed küszöbén bizalommal fordulunk a t. közönséghez s kérjük, hogy lapunk előfizetői sorába minél számosabban beállni sziveskedjenek.

Lapunk politikai elvei soha sem változtak. Nem fognak változni ezentul sem. Voltunk, vagyunk és leszünk tántoríthatlan hívei, hirdetői és harczosai **Magyarország teljes függetlenségének.** E mellett támogatunk minden olyan törekvést, mely a **szabadság, egyenlőség és testvériség** nagy elveit megvalósítani hivatva van.

Külről független, belülről szabad magyar haza a mi vágyunk, a mi célunk, a mi törekvésünk.

Sohasem tévesztjük azonban szem elől, hogy a „Szabadság“ vidéki lap, melynek az országos politikánál is több teret és figyelmet kell fordítania **Miskolcz város és Borsod vármegye ügyeire.**

Miskolcz város most van a fejlődés és haladás stádiumában; éppen azért minden helyi kérdéshez **hozzászólunk és pedig tisztán a város érdeke szempontjából.** A jót támogatjuk, a rosszat visszautasítjuk, bárhonnán legyen is származásuk.

Nagy feladatunk eléréséhez, a szabad és őszinte szó kimondásához a közönség támogatása szükséges. Bizalommal kérjük tehát a közönség támogatását; kérjük azokat, a **kik előfizetési díjaikkal hátrálékban vannak, hogy ezeket a díjakat postafordultával kiadó hivatalunkhoz juttatni sziveskedjenek.**

Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Miskolcz, 1899 október 1-én.

A „Szabadság“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

TÁRCZA.

Az aradi Golgotha.

— Okt. 6. —

Hullj le véres fátyol s mutasd meg a képet,
Melynél gyászosabbat a magyar történet
Nem irt fel lapjára!

Lássuk a hősöket, a kik a csatákban
Legelől jártanak s most is büszkén, bátran
Mennek — Golgothára!

Szabadságért vonták ki a fényes kardot,
Szabadságért vívtak dicső, véres harczt
S most — lánczot csörgetnek!
Nem, nem az ellenség tette rabbá őket,
A gaz Judás adta által a dicsőket
A zsarnok ellenek!

Elítélte őket rút bitó-halálra
Haynau, Caraffa méltó unokája,
Mert midőn poklokra szállt Caraffa lelke
S ott a legundokabb boszorkányt meglelte:
Frigyet kötött vele s tőlük származának
Vérengző hóhéri e szegény hazának,
Mely még most is borzad a Haynau névre,
Az átok tövisét hintvén emlékére!

Őszi köd felhője borong a táj felett,
Le-leseper a szél egy-két falevelet,

Haldokló félben van a dicső természet,
Mögölte a nyarat a lassu enyészet;
Nincs virág a tájon... nem dalol a madár...
Halál csendben mereng a letarolt határ...
A halkán siró szél aszott füvet lengett...
De mi az? Mi lárma veri fel a csendet?!

Csikorog a kapu
Az aradi várnak kapuja... dob perdül,
Trombiták rivalgnak... távoli tornyokban
Regg harangszó csendül...
Imára! Imára!
Hiv a harang szava! Föl, buzgó imára!
De ki tudna mostan imádkozni, midőn
E menetet látja?

Villogó szurnyok közt
Kisérnek négy hőst a gyászos vesztő-helyre...
Isten, hol villámod, mely hóhéraikat
Szétzuzza, leverje?!
Kiss Ernő, *Dessewffy*,
Lázár Vilmos s *Schveidl* állnak egymás mellett,
Schveidl kezében tartja, melyen a *Messias*
Mehalt, a keresztet...

Szemeikben látszik
Az üdvezülésnek mennyei szent lángja...
Homlokukon fénylik a vértanuságnak
Tövis koronája!
Hangzik az ítélet:

— „Pártütők! Lázadók! Fölségsértők vagytok!
Fegyverrel álltatok ellent hadainknak,
Most ezért meghaltok!

De kegyelem utján
A bitó-haláltól ti megmenekedtek,
Helyette a löpor s ólom vetend véget
Ifju élteteknek!
Töltsetek katonák!
— A négy hős tábornok készül a halálra,
Szemüket beköték... a gyilkoló golyót
Varjak térden állva...

Fegyverek dördülnek!...
A térdelők közül földre borul három,
Szívök vére piros gyöngy módjára ragyog
A fonnyadt virágon...
De *Kiss* Ernő még él!...
Iszonyat!... a golyó csak vállát találta.
Ott vergődik — csak az újra dördült fegyver
Hozott halált rája!

Az elvérzetteknek kilencz bajnoktársa
Be van még a várnak börtönébe zárva,
Ott figyelnek némán s a midőn meghallják
A lövegyverek hangos ropogását:
Tudják, mit jelent ez! S imázni kezdenek,
Majd az ima helyett átokra gerjednek!
Im nyílik az ajtó, de nem szabadságra,
Hanem a halálra, csuf bitó-halálra!

nyek által gyanúsított cigányokra esett. Ezen nyomozások alkalmával a csendőrség Heves és Pély községek közötti uton egy cigánykaravánra bukkantak. — Megállásra szólították fel őket, hogy vizsgálatot indítsanak a kocsikban. Ezek azonban feleletül tüzet adtak a csendőrökre, a kik szintén fegyverüket használták és ráököldöztek a karavánra. Elfogni őket azonban minden igyekezetük dacára nem tudták, mert jól lehet, hogy talán többen is megsebesültek közülük, kocsijukon elvagtattak. Ez ideig nem sikerült őket kézrekeríteni. A vizsgálat folyik.

— **A tüdővész irtása.** Lapunk mult számában intéztük kérelmünket a közönséghez, hogy a *szegénysorsú tüdőbetegek szanatóriumának* céljaira ne sajnáljon néhány fillért adakozni. A szanatórium-egyesület már évekel ezelőtt kezdeményezte a mozgalmat s eddig 120.000 forint gyűlt egybe a célra. A fő- és székváros a budakeszi-ut közelében husz holdat ajándékozott a szanatórium helyéül. De ez még igen kevés a létesítésre s az országban nemcsak egy ilyen telepre van szükség. Ezért fordultak az egyesület igazán csodás kitartású vezetői a magyar sajtóhoz, hogy a mozgalomba az egész ország közönségét bevonjuk, mert csak így lehet célzt érni. És a mint az egész magyar sajtó készséggel állt a nemes ügy szolgálatába, azonképen hiszszük, hogy a közönség is így fog tenni. A beérkező adományokat, a melyeknek gyűjtésére a miniszter engedélyt adott, mi nyilvánosan nyugtázzuk és a pénzt havonta rendeltetési helyére juttatjuk. Még arra kérjük közönségünket, hogy az egyéni adakozásokon kívül, multságok, műkedvelői előadások és mindenféle nyilvánosabb társas összejövetelek alkalmával gondoljanak az áldásos intézményre. Mi az ilyen egyesületek vagy multságok részére a legszeleesebb körü propagandát csináljuk. Bizunk az eredményben!

— **Ezt a szerelem tevé.** Alig házasodott meg Kis György kislaludi tanyai (sajószentpéteri) lakos, máris tapasztalta, hogy pokol lett a háza tájéka. Hát még a ház belseje! Veszekedés lett a mindennapi imádság, a melyben azonban mindig Kis György uram húzta a rövidebbet, mert hát az asszony volt az ur a háznál. A napokban is veszekedést kezdett az asszony valami csekélység miatt s minthogy — uram bocsá! — vissza mert feleselni a férjürem, a dühtől lihegő asszony furia férjét egy késsel össze-vissza szurkálta. A ház ura tehát halálos sebekkel ágyba került, de talán jobban kiállja ezeket a kinokat és szenvedéseket, mint az ő élete párjának a szerelmeskedését. A betegség ideje alatt legalább nyugodalma lesz, ha ugyan lesz.

— **A nagy szezon.** Meghült az idő. A kopár tarlókon az őszi szél űzi, kergeti az „ördögsekér“ szikkadt bogácsait, a nyirkos mezőn jó szimatot vesz a vizsla és kopó, folyik a vadászat mindenfelé. Itt a „nagy szezon“. A fáczánkakasok, foglyok és nyulak ellen megkezdődött a háború, körvadászatókat azonban még nem tartanak, az első hó után erre is rákerül a sor. A fűj már elvonult délre, az erdei szalonka, a szárnya sok fejedelme szintén megindult a fenyvesek alól s húzódik lejjebb, a lankásabb vidékekre, október vége felé megérkezik a dandár és ekkor lesz fegyverdörgés, puskaropogás. A vizimadarak: a vadkaeca, vadlud, sárszalmonka, galambsnéff félve buvik meg a nádas ingoványban s riadva rebben fel a vadászok zajától. A hegyek között őzbakra folyik a hadjárat, hajtók lármájától, kopók csaholásától viszhangzik erdő és berek. A szarvasbögés ideje is megérkezett s a duvadakra is vadásznak, ha kissé hull a levél és a dércsipéstől megtrikálnak a bokrok lombjai.

— **Verekedés.** Béres János és Üveges Imre heő-csabai parasztleányok együtt mulattak itt bent Miskolczon. Az Avasról lejövet duhajkodni kezdtek és tégladarabokkal bevették egy pár ablakot. A mindsenti templomnál

posztoló rendőr a nagy zajra a hely színére sietett és felszólította őket, hogy kövessék a kapitányságra. A válasza azonban a rendőrnek és segítségére siető társainak közapor volt, melytől meg is sebesültek. Negyedórai utcai harc után végre sikerült elfogni és bekísérni az egyik legényt, a másiknak sikerült elmenekülni. Most már mind a kettővel számol a rendőrség.

— **A mikor a gyermekek pénzt találnak.** Tegnap délelőtt feltűnt a villamos vasút ellenőrijének, hogy három apró gyermek órák hosszáig utazgat a villamoson minden cél nélkül. Megkérdezte őket, honnan van nekik erre pénzüik, mire elbeszéltek, hogy igen sok pénzt találtak egy zacskóban, haza vitték az édes anyjuknak, a ki nekik abból adott aztán, hogy mulassanak. Ennek bizonyosságára rögtön meg is mutogatták a vásárolt puskákat, írószerket, cukrokat, gyümölcsöt és egyéb nyalánkságokat. A dicsekvő gyermekek nem is sejtették, hogy jelen van a kocsiban *Kecskeméthy* Samu rendőrbiztos, a ki a gyermekeket hazavitte szüleikhez, a hol megtudta, hogy a talált pénz kerek 1800 ft. A vizsgálat megindult.

— **Betörő gyermekek.** *Barnóczky* György, *Bencze* Károly és *Szomorú* Lajos foglalkozás nélküli csavargó fiúk valahogy neszt vették, hogy *Forray* János és ennek családja lakodalomba mennek és így a ház őrizet nélkül maradt. Alig esteledett tehát be, az ablak betörése után bemásztak a Sörház-utczában fekvő házba és onnan a felhalmozott étel és italneműket, valamint 5 frt készpénzt elvittek. Az asztalra, mint utóbb kiderült — egy éles disznó ölő kést készítettek, hogy ha a házbeliiek közül valaki rajta érne őket és meg akarná fogni, megtámadhassák. Szerencsére ez nem történt meg, hanem másnap a rendőrség kinyomozta őket *Forrayék* feljelentésére és most a rendőrség börtönében vannak.

— **Letartóztatott birkatolvaj.** *Práf* Ferencz és *Kovács* János széki lakosok kárára még az 1897-ik évben ismeretlen egyének 29 drb juhot loptak el. A legszorgosabb vizsgálat sem vezetett eredményre. A napokban végre kinyomozták a tolvajt. Valami lopási esetben házmotózást tartott a csendőrség kövér *Balog* Simon böcsi lakos fegyházviselt egyennél. Ekkor a lakásán két darab juhbőrt találtak P. F. jeggyel. Mikor azok szerzési módjáról kértek tőle felvilágosítást, azt mondta, hogy pár nap előtt vette egy előtte ismeretlen embertől. Ezzel szemben felesége azt vallotta, hogy a bőr már több mint két éve van náluk. A bőrökre nézve a kárvallottak számadó juhásza azt állítja, hogy az csakis az ellopott állatokról származik. Nevezett a lopást tagadja s nehogy összebeszélhessen esetleges tolvajtársaival vagy feleségével vagy pedig megszökhessen, le lett tartóztatva és átadott a bíróságnak.

— **Életunt fiatalember.** Az elmúlt napokban egy tisztességesen öltözött fiatalember szállott meg a Pannónia-szállodában. A szálloda könyvébe *Ebner* Adolfot jegyeztetett be. Pár napi ottlakás után szerdán reggel vértócsában fetrengve, elaléltan találta meg őt szobájában a szállodai személyzet. Szíve felett megaludt vértől elborított seb táton gott. A dívány mellett pedig egy élesre fent vörös tör feküdt. Azonnal a mentőkért telefoniroztak, ezek azonban elég érthetetlenül a személyzet elbeszélései alapján csak egy órával a megérkezés után szállították a kórházba. Valami új rendelkezést emlegettek, mely szerint nekik a rendőrséget kell bevarniok. (Ez abszurdum, mert addig isten tudja hányszor meg is halhat az illető.) A kórházban ápolás alá fogták és visszaadták az életnek. Tettéknek okáról nem akar felvilágosítást adni. Bőröndjében talált írások szerint nem *Ebnernek*, hanem *Eibenschütz* Adolf. ak hívják, érettségizett fiatalember, a ki nevelősködésből tartja fenn magát. Ugy látszik, hogy nem tudott helyet kapni és elkeseredésében akart öngyilkossá lenni. Szó-

bája éjjeli szekrényén az öngyilkossághoz élesre fent beretva és egy új bicika is volt elkészítve. A fiatalember már minden veszélyen túl van.

— **Baleset.** *Friedman* Lajos alacsikai (borsodmegyei) korcsmáros gubacsot hozott be eladni a városba, melyet eladás után az ugynevezett Bató-féle kaszárnyába kellett elraktároztatnia, a gubacs zsákokban lévén rakva, csigán a padlásra volt szállítandó. *Friedman* megpróbálta, vajjon elég erős lesz-e a kötél, eközben oly szerencsétlenül esett le, hogy összeroncolt tagokkal terült el a kövezeten. A mentők beszállították a kórházba.

x **Az összes női divatkelme** újdonságok már megérkeztek, meglepő szép nagy választék, olcsó árak, és különlegeségek egyes ruhákban.

Nagy gyári raktár futó és asztali szőnyegeken, csipke és szövet függönyökben, hazai löpokróczok, saját gyártmányu paplanokban versenyárak mellett.

Gyönyörű lyoni színes és fekete selymek, flanel, barchend, és más mosó cikkekben nagy választék.

Valódi szépségi és rumburgi vászon és asztalneműek, kész női és férfi fehérneműek, zsebkendők stb legnagyobb választékban és a legolcsóbban szerezhetők be **Bartha Jenő** előnyösen ismert női divat, vászon és szőnyeg áruházában. **Miskolcz Széchenyi-utca 96. sz.**, mely cézget, mint határozottan legelőnyösebb bevásárlási forrást, legjobban ajánlhatjuk a t. olvasó közönség szíves pártfogásába. 6-52

Színház, Művészet.

* **Otthon** (kedd, október 3.). Ma volt az első drámai előadás, a társulat drámai személyzetének bemutatkozása. Maga a darab elég jól volt megválogatva ehhez. Az előzőtt és félig-meddig elzúllott Magda szerepe, a katonás felfogású, kérelhetetlenek látszó, ósdiás szellemű *Schwartze* nyug. alezredes személyesítése bizony ambíciót, tanulmányt és gyakorlottságot kíván és csak örülni tudunk, hogy részünk volt benne ez estén. *Csókáné* *Almássy* Julia, kit a lámpák elé érkeztek szép babérkoszorú és két csinos virágeszokor fogadott, régi jó hírnevéhez méltóan kitűnően tett eleget szerepe követelményeinek. *Breznay* Géza alezredese egyike volt a legszebb és legigazabb alakításoknak, s ha ilyen, neki való szerepekben fog ezután is fellépni, bizonyára állandó lesz a közönség szimpátiája, elismerése, no meg természetesen tapsa is. *Abonyi* *Arankának* igen megfelelő szerepe volt a *Schwartze* *Mariskáé*. Olvadákony, kellemes organuma igen előnyösen illeszkedett bele a két főszereplő drámai jeleneteibe. *Györe* (*Hefterdink* lelkész) ez estén is megmutatta, hogy intelligens, gyakorlott színész, kinek átgondolt, öntudatos játéka csak fokozza a különben is jó összhatást. No de *Baghy* *Gyuláról* már nem mondhatjuk ezt el, az ő egyénisége, temperamentuma nem illeszkedik be eléggé dr. Keller kormánytanácsos szerepébe. A többi szereplők kisebb szerepekben nem rontottak.

* **Gésák.** (Szerda, okt. 4.) Nagy várakozással nézett városunk színházlátogató közönsége az ez esti előadás elé; ezt tartotta a tulajdonképeni bemutatkozó előadásnak. Nem is csoda. Magát a darabot már tavalyról igen jól ismeri, az előadás minőségére volt tehát kíváncsi, hogy egyszerűsége egy kis összehasonlítást is tehesen. Ez az összehasonlítás pedig — kimondjuk, bármily érzékeny is legyen az — nem járt karöltve azzal az érdeklődéssel, azzal a várakozással, a melylyel el volt jó előre telve az előadás iránt, sőt igen sok tekintetben le is hűtötte. A darab előadása el volt tévesztve már mindjárt a szereposztás által, részben pedig az összhang hiánya és a készületlenség folytán. A mily jogos, okadatolt és helyénvaló

azonban az eziránybani panasz, époly őszinte, általános és feltétlen az a dicséret, mely a kiállítás tekintetében az igazgatóságot illeti. Hogy röviden, de talán annál jellemzőbben szóljunk, a kiállítás remek, művészi, kifogástalan volt; új, szebbnél szebb díszletek gyönyörködtették a nézők szeméit. Ezért már méltó a dicséret. Az előadás azonban a folytonos tapsok dacára sem volt olyan kielégítő. Molly Seamere szerepét *Csongory Mariska* játszotta. Nem tagadjuk, hogy játékában van egy bizonyos fajtája, eleinte idegennek tetsző báj, hogy táncolni jól és szépen tud, az éneke azonban még ezek mögött is igen hátra marad. Gyenge hang minden moduláció, minden árnyalat, szín és különösebb kellem nélkül. Mint szubrette a neki való szerepekben meg fogja állani helyét, hisz ügyesnek ígérkező játéka némi tekintetben bizonyára feledtetni fogja a koloratura hiányát, de mint primadonna aligha fogja megállni helyét. *Huckstett Irén* már erősebb tehetségnek mutatkozott be *Mimóza* szerepében a cigánybáróbeli *Arzénánál*. Hangja erősebb, szebb és szindusabb volt, a játéka azonban igen kezdetleges volt, igaz, hogy még fiatal színésznő, a ki nem régen van a színpadon. Ha ezt a dillettans vonást le tudja majd törölni fellépéseivel a továbbiak folyamán, kétségtelen, hogy nagy kedvence lesz a közönségnek. *Ferenczy Károly* ellen, mint *Vun-hi* ellen alig lehet kifogásunk és ez is csak az, hogy nem ruházza fel ezt a szerepet azzal a komédiassággal, mely előnyös jellemvonása ennek a szerepnek és a melyet — valljuk be — a miskolci közönség már tavalyról megszokott. De hát végre is ez nem oly lényeges kellék. *Bethleniről* (*Reginald*) még most sem irhatunk sokat. *Győre* komoly egyéniségéhez nem illik *Bonville* ugránczó szerepe, igen kellemetlenül is érezhette magát benne. Ahhoz való organuma sincs, talán a férfi segédszemélyzet jobb hangú tagjával kellene őt felcserélni! Hasonlóan vagyunk *Vihary Elemérrel* is, az ő buffó-komikája nem tud eléggé bele illeszkedni ebbe a szerepbe. Más darabban jobb. *Ráthonyi Stefike* (*Juliette*) igen megfelelt ebben a szerepkörben, ügyes játéknak csak előnyére szolgál szép éneke. A többieknek oly kis szerepük volt, hogy alig lehetne róluk szólni. Annál több szó férhet a karszemélyzet ellen, mely fölötte gyenge, alig énekel, meg sem hallható. Igaz, hogy igen meglátszott rajtuk a készültség, de hát ezt is leszámítva ezzel a karral nem dolgozhat a társulat, az igazgatóságnak elengedhetlen kötelessége, hogy kiegészítse jobb és újabb erővel. A zenekar sem működött precízül, hangszerelése hiányos és így egyszer-mászor gyengének mutatkozott. Nem tudjuk, mi lehet az oka, de az ütemek be nem tartása folytán csaknem igen kényes helyzetbe hozta az éneklőket. A második felvonásbeli „az élettem csupa gyönyör“ kezdetű dal például igen gyors tempóban és fortissimo ment, holott pedig már maga a szöveg is ellentmond ennek. Ezen a hibán segíteni azután már a karmester kötelessége. Különbösen reméljük, hogy ennek a darabnak előadása, mely állandó műsoron lesz a közönségnél való közkedveltsége folytán, összhangzatosabb betanulás és némi jobb rendezés mellett kifogástalan lesz.

* * * **Gésák.** (*Csütörtök október 5.*) Másodszor adták azzal a különbséggel, hogy *Mimóza* szerepét *Huckstett* helyett *A. Ragányi Iza* játszotta. A másodszori előadás már simított egyet másat az első esti érdességen, azon a nívóan azonban még mindig nem állott, melyen mi szeretnők azt látni. A főbb szereplők játéka ugyanaz volt, mint az első előadásnál, egyedül *Csongory Mariskánál* látnunk nagyobb ambíciókat. Az érdeklődés tehát *Mimóza* felé gravitált, melyet ha nem is egy nagyterjedelmű hanggal rendelkező, de annál distingválta, ügyes játéku színésznő: *Ragányi Iza* töltött be. A hang nem oly finom és iskolázott, mint az előző estén, a játék azonban annál kifogástalanabb s így nem

csalatközünk, hogy *Ragányi* az operette darabokban jól használható tag lesz. Tapsokban persze épugy, mint az előző estén, a tulságig bővelkedtünk, de hát manapság már úgy látszik, nem lehet az zsinórmérték!

Mikulás.

* * * **Színházi műsor.** *Szombaton*, október 7-én „Az arany lakodalom“, látványos történelmi színmű; *vasárnap*, október 8-án ugyanez; *hétfőn*, október 9-én leszállított helyárrakkal „A dolovai nábob leánya“, színmű; *kedden*, október 10-én „Három Kázmér“, énekes bohózat; *szerdán*, október 11-én másodszer „Himfy dalai“, történelmi vígjáték.

Irodalom.

* * * **Miskolci Almanach.** Ez év vége felé egy igen diszes kiállítású könyv hagyja el a sajtót. A címe „Miskolci Almanach“ és az örökimádás templomának céljaira *Láng Ottó* hírlapíró társunk szerkeszti az országos és a helyi írók színe-javának közreműködése mellett. Az a nemes cél, melyet ez a vállalat az elérendő tiszta anyagi eredményre szolgálni akar, azon kiváló tulajdonság, hogy ennek a nemes célnak szolgálatában a legjobb tollú emberek vesznek részt, és végül az a dicsőség, mely e diszes munka megjelenése által városunkra hárul, minden eszményien gondolkozó egyénnek városunkban és vidékén erkölcsi kötelességévé teszi, hogy azt a napokban kiküldendő előfizetési iven valót aláírása által minél hathatósabban támogassa. A nemes cél megköveteli, a diszes könyv megéri a pártfogást.

Tanügy.

A Borsodmegyei Általános Tanító-egylet közgyűlése.

Mintegy harmadfélszáz szellemi munkása gyűlt egybe megyénk nevelés és kulturügyének f. hó 4-én a megyeház nagyertermében, hogy a haladó korral lépést tartva nevelés és tanügyünk előbbrevitelén, tökéletesítésén munkáljanak.

De jelen közgyűlésre az önművelődés, a kartársi vonzalom, a nevelés és tanügy fejlesztése, tökéletesítésének magasztos főadatán kívül összehozta Borsod vármegye tanitóságát a hála, a tisztelet, a szeretet érzete, derék vezére *Hidvégi Benő* kir. tanfelügyelő s a „Borsodmegyei Ált. Tanítóegylet“ elnöke iránt.

Tíz éve áll fenn a „Borsodmegyei Ált. Tanítóegylet“. A tanítói közérdek, a tanítói közszellem fejlesztése, a nevelés és tanügy tökéletesítése, terjesztése, népszerűsítése s ez által népünk szellemi és erkölcsi színvonalának emelését célzó és munkáló tíz éves multja ez egyeletnek össze van forrva elnökének *Hidvégi Benő* kir. tanfelügyelőnek nevével, a ki iránt oly imponáns módon fejezte ki az egylet s a megye tanitósága elismerését, szeretetét, háláját, s örökíté meg nevével egy a tanítók filléreiből összegyűlt 366 frt, kicsi ugyan, de a szeretet által összehozott s ez által értékes alapítvánnyal, melyet az ünnepe 400 frtra kiegészítve, egy a borsodmegyei tanítók gyermekei számára Miskolczon felállítandó internátus céljaira adott át.

Lélekemelő ünnepélyén megyénk tanitóságának ott láttuk a szomszéd Gömörmegye ált. Tanítóegyletének öt tagu képviselőjét, elnökével élén, a kir. tanfelügyelőt, megyénk, az egyházak, a különféle felekezetek iskoláinak előljáróságát, kiket a rendezőség e kedves, családias ünnepélyre meghívott, s kik szíves részvételükkel ünnepélyünknek külső fényt is kölcsönözni szívesek voltak.

A gyűlés lefolyása következő volt: Miután az elegáns vendégsereg, köztük: *Zelenka Pál* ág. ev. püspök, *Tóth Dániel* alsó-borsodi esperes, *Vadász Pál* f.-borsodi esperes, *Nagy Ignác* lelkes, *Mikulecsek István* ref. egyházi főgondnok, *dr. Gencsi Samu*, *Petró*

József, *Kaffka Ignác*, *dr. Ixel Soma*, *dr. Markó László*, *dr. Eben Mihály* zsámboki plébános, *Józsa Antal* gömörmegyei kir. tanfelügyelő, *Járossy Endre* rozsnói, *Törköly József* rimaszombati, *Szombathy László* gömöri iskolai igazgatók, *Hronyecz József* stb. elhelyezkedett a közgyűlési teremben, mely a megyeháza nagytermében volt. *Hidvégi Benő* kir. tanfelügyelő megnyitotta a közgyűlést, mely a Hymnus elénekelésével kezdődött. A szép megnyitó után *Gálffy Ignác* kereskedelmi iskolai igazgató állott szólsra s azon közérzületnek adott kifejezést, mely az egylet 10 éves jubileumát a szeretett elnök 10 éves működésével látja kitörülhetlen betűkkel egybeforrva s felhívja *Kulik Márton* tolmácsolja ezen közérzületet. *Kulik Márton* a szeretet és ragaszkodás őszinte, igaz hangján üdvözölte *Hidvégi Benő* elnököt, megemlékezett az egylet tíz éves küzdelmeiről, melynek sikerei és eredményei az elnök nevéhez vannak fűzve. *Göös Ferencz* s.-kazinczi tanító szép szavak kíséretében adta át a tanitóság által egybegyűjtött 364 frtot, melyet alapítványra szántak. *Hidvégi Benő* meghatottan mondott köszönetet a kitüntető figyelemért és a gyűjtött pénzt 400 frtra egészítette ki. Az ünnepe 10 éves elnöki működése alkalmából melegen üdvözölte *Józsa Antal* gömörmegyei tanfelügyelőt. Ezek után a közgyűlés napirendjének tárgyalása került sorra. *Beregszász Károly* a népiskolai énektanításról értekezett nagy szakavatottsággal. Kimutatta, hogy az elemi iskolában a kottából való énektanítás elhibázott dolog és ezért más fontos tantergyakra használandó fel az erre elfecsérelt drága idő. *Vass Imre* ózdi tanító a jövő század abc-jéről értekezett igen érdekesen. Eközben megjelentek a közgyűlésen *br. Vay Elemér* főispán és *dr. Tarnay Gyula* alispán, kiket az elnök melegen üdvözölt. Több házi ügy elintézése után a szózat elénekelésével véget ért a közgyűlés.

A jelenlevők ezután bankettre gyűltek össze a Korona-szálló dísztermében, a hol *Reidinger Béla* vendéglős magyaros ebédrel látta el a tanügy lelkes munkásait és barátait. A banketten természetesen a felköszöntők sem maradtak el. Toasztot mondtak: *Hidvégi Benő* a királyra, *Gálffy Ignác* Hidvégi Benőre, *Szöledy János* ugyancsak Hidvégi Benőre, *Göös Ferencz* a gömöri tanítókra, *Nagy Sándor* a lelkesekre, *Vadász Pál* a tanítói közszellemre. *Kulik Márton* dr. *Ixel Somára*, *dr. Ixel Soma* a tanítókra, *Putnoky István* szellemes verses felköszöntőt mondtott a nőkre. A vidám lakomának, melyen *Radics muzsikált*, a késő délutáni órákban volt vége.

Me gyénk tanitósága, e még mindig hódításra hivatott hadsereg nemes ügybuzgalomával, önzetlennel, nemes munkásságával, lelkeinek határtalan idealizmusával föl tudta már költöni, Istennek hála, társadalmunk jobbainak érdeklődését, jóakarátát, itt-ott még honmető, nemes munkájában való közreműködését is, egyedül megyénk metropolisa, Miskolcz maradt még mindez ideig iránta érzéketlen. Tíz közgyűlése közül nyolczat Miskolczon tartott meg hazánk kulturájának alapvető munkásainak e nemes munkát végző egylete a nélkül, hogy valaha Miskolcz város részéről egy „Isten hozott“-al üdvözöltetett volna.

E tizedik közgyűlés is emult a nélkül, hogy Miskolcz városának csak egyetlen képviselőjét tisztelhetette volna azon, noha városunk polgármestere küldöttségileg s háromszoros írásbeli meghívás által kéretett föl szíves megjelenésre.

A társadalom sokkal adós a tanítóknak, a kik megérdemlik, hogy legalább erkölcsi jutalomban részesítenek egy „Isten hozott“-al, ha nem a polgármester ur részéről, a ki a gyűlés napján nem volt itthon, akkor a polgármester megbízottjának részéről. Megérdemlik azt a tanítók, hogy ne csak a csirke- és gyermekösszeírásnál gondoljon rájuk a városi hatóság, mert azok nemesebb munkát is végeznek ám!

* **Az alsó-borsodi tanító-egylet** kedden, folyó hó 3-án tartott ez évi rendes közgyűlését *Putnoky* István elnöklete alatt, kinek meleghangú elnöki megnyitója után *Fogarassy* Jenő terjesztette elő a magyarországi tanítók országos bizottságának Komáromban megtartott gyűléséről nagy gonddal készített jelentését. *Baksa* József meleg szavakban emlékezett meg Székely József kollegájukról. Majd elhatározták, hogy az egylet belép az „Eötvös alap” tagjai közzé és ezért a már megszavazott 25 fírt 50 fítra kiegészítik. *Marosy* Lajos főjegyző a népiskolai vallás-oktatásról tartott széleskörű értekezést. *Ében* Mihály plébános az általa feltalált s minden eddigi találmányt felülmúló számológépet mutatta be. *Köszeghy* István a „Kis Tóth Pista” czímmel egy igen érdekes, mulattató elbeszélést olvasott fel. Majd *Baksa* Lajos indítványára elhatározta az egylet, hogy lépéseket tesz az irányban, hogy az országos ref. tanítók egyesülete a jövő évben Miskolcra tartja közgyűlését. Kifüzték a jövő évre szóló pályadíjakat, felolvasták és tudomásul vették az egylet könyv- és pénztárának jelentését; megbízták az elnökséget egy a tanítók betegsége esetén való helyettesítését tárgyaló javaslat elkészítésével. Több kisebb-nagyobb jelentőségű tárgy elintézése után bankettre gyűlt egybe a tanítószög, melyet a Budapest-szállodában tartottak meg kitűnő hangulatban a késő délutáni órákig.

Egyletek és mulatságok.

< **A tanítók hangversenye.** A borsodmegyei általános tanító egylet kedden, e hó 3-án este hangversenyt tartott a Korona-szálló dísztermében. Közönség elég szép számmal volt, de bizony lehettek volna még többen is. Társadalmunknak ez a derék osztálya, a mely a közművelődés terén a legnehezebb munkát végzi, tömegesebb és lelkesebb pártfogást érdemelt volna meg. De megérdemelte volna a legnagyobb részvételt maga a hangverseny is, a mely valóban művészi színvonalon állott. A szereplő személyek — alig egy-kettő kivételével — mindnyájan az egylet tagjai közül kerültek ki. És hogy mennyire művészi dolgokat produkáltak, annak jellemzéséül főlegméljük *Józsa* Antal gömörmegyei kir. tanfelügyelő nyilatkozatát, a ki a hangverseny folyamán elragadtatásában így szólt Hidvégi Benő tanfelügyelőhöz: „Ezek a te tanítói valóban gyönyörűen tudnak muzsikálni. vajjon tanítanak-e ezek, vagy mindig muzsikálnak? . . .” A hangve seny minden száma igazi élvezetet nyújtott. Legelsőbbben is a tanítók dalköre énekelt el Gaál Ferencz „Balatoni nóták” czimű népdalegyvelegét *Beregszászy* Károly vezetése mellett. A finom árnyalatokkal és érzéssel előadott dalokat lelkes tapsal fogadta a közönség. Ezután *Kulik* Márton „Petőfi a Hortobágyon” czimű melodramát adta elő nagy hatással, melyet zongorán *Becht* József, hegedűn *Klíma* Mihály meglepő finomsággal kísérték. Majd *Gounod* „Ave Mariá”-jának gyönyörű zenéje kötötte le a figyelmet, melyet hegedűn *Cseh* Gusztáv, gordonkán *Klíma* Mihály, zongorán *Szebenyi* József, harmoniumon *Beregszászy* Károly adtak elő kitűnő összetanulással és sikerrel. Ezután *Becht* József ült a zongora mellé s egy nehéz kiviteli műdarabot játszott ügyes technikával és helyes felfogással. A közönség zajos tapsára még néhány népdalt játszott el, melyekből mindenki meggyőződhetett, hogy városunk *Becht* Józsefben egy kiváló zongoraművészt bir. Nagy élvezetet nyújtott a közönségnek a szóló-quartett előadása. *Szilágyi* Erzsébet (soprán), *Szabó* Piroska (alt), *Ruttkay* Menyhért (tenor) és *Beregszászy* Károly (bassus) Schumannnak „Czigány élet” czimű műdalát adták elő. A négy kitűnő hang összeolvadó éneke valóságos tapsvihart idézett elő s a közönség lelkesedése csak akkor szűnt meg, a mikor *Egressy* „Beteg leány dalá”-nak előadása végett újra az emelvényre léptek. De még ekkor sem elégedett meg a közön-

ség. A szólónégyes tagjait külön, egyenként is hallani akarta, a kik azután külön és egyenként egy-egy dalt elénekelték. Meg kell itt jegyeznünk, hogy *Szilágyi* Erzsike és *Szabó* Piroska urhölgyek oly elbájoló és tiszta csengésű hanggal bírnak, a melynek a művészi pályán is megbecsülhetlenek. Ezután *Cseh* Gusztáv hegedűn, *Klíma* Mihály gordonkán, *Beregszászy* Károly nagybőgőn, *Szebenyi* József zongorán, *Becht* József harmoniumon egy „népdalegyveleg” adtak elő, melyből a közönség kívánságára több népdalegyveleg is származott. Nagy és mély hatást tett a közönségre *Schlesinger* Ármán szava lata, ki Jókai Mór „Apotheosis”-át nagy érzéssel adta elő. Annak persze nem *Schlesinger* Ármán az oka, hogy a közönség — különösen a nők — Jókai Mór nevének halála után összedugták a fejüket és ki tudja, mit beszéltek? . . . Végül a tanítók dalköre énekelt el Horváth „Késő vágy” czimű műdalát, melyet sokan ismét Jókai nevével hoztak kapcsolatba. A hangverseny után táncz következett, mely a késő éjjelutáni órákig tartott.

< **A miskolci dal- és önképzőkör** folyó évi október hó 14-ik napján az új vasúti műhelyi étterem helyiségeiben dal- és táncz-czal egybekötve *jótkonyozélu szüreti ünnepélyt* rendez. Belépti díj: családjegy 1 fírt 20 kr. Személyjegy 60 kr. — Pártoló tagok felét fizetik. A tiszta jövedelem a kör pénztárához és részben a műhelyi szegénysorsu munkások gyermekeinek felruházására fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 7 és fél órakor.

Közgazdaság.

+ **Sertéskiviteli korlátozások.** Az osztrák belügyminiszter a napokban rendeletet adott ki, melyben a sertésvésznek osztrák területre történt behurcolása miatt megtiltotta a sertéseknek Ausztriába való bevitelét. A forgalmi korlátozást kimondó rendelet felsorolja azon magyar községeket és városokat, melyekből tilos a bevitel. Ezek megyénkben a következők. Az egri járásában: Eger-Farmos, B.-Ivanka, Mező-Kövesd, Sály, Szemere, Szomolya; mező-csáti járásában: Ároktő, Gelej, Mező-Csát, N.-Mihály, Poga, S.-Örös, Szederkény, T.-Keszi, T.-Tarján; miskolci járásában: Harsány, Diós-Győr, F.-Zsolca, Görömböly, K.-Győr, Sajó-Arnót, Sajó Vámos; ózdi járásában: Arló, Bolyok, Ozd, S.-Németi, Uppony, Velezd; szendrői járásában: Abod, Boldva, Disznós-Horvát, Edelény, Finke, Galvács, Kurittyán, Martonyi; szentpéteri járásában: Apátfalva, Bánfalva, Dédes, Kápolna, Monos-Bél, N. Barcza, S.-Szt.-Péter, Szilvás, Sz. Márton, Tapolcsány, Tardona, Vadna, S.-Ivanka és Miskolcz város.

+ **Borsodvármegye állategészségügye** a legújabb statisztikai kimutatás szerint következőleg áll: *Takonykőr és bőrféreg*: miskolci járás. S. Pálfalva 1 udvar. — *Sertésorbáncz*: egri j. A.-Ábrány 19 u., Eger-Farmos 1 u., K.-Tálya 5 u., Novaj 4 u., Ostoros 5 u., Szihalom 5 u., Tard 5 udvar, Tibold-Daróc 1 u., Vatta 3 udvar. *Mező-csáti járás*: H.-Szalonta 7 udvar. *Sertésvész. Egri járás*: B.-Ivanka 39 udvar, Eger-Farmos 1 udvar, M. Kövesd 62 udv., Sály 1 u., Szemere 8 u., Szomolya 10 u. — *Mező-csáti járás*: Ároktő 8 udvar, Gelej 10 u., M.-Csáth 19 udvar, N.-Mihály 17 u., Poga 1 u., S.-Örös 1 u., S.-Szögéd 1 u., T.-Keszi 1 t., T.-Tarján 10 u. — *Miskolci járás*: Diósgyőr 2 u., Harsány 1 u., Kis Győr 14 u., Miskolcz 4 u., S.-Vámos 6 udvar. — *Ózdi járás*: Arló 2 u., Bolyok 7 u., ssepány 1 u., Járdánháza 1 u., Ozd 2 u., Sajó-Németi 5 u., S.-Várkony 1 u.,

Sáta 1 udvar, Sikátor 1 u., Uppony 6 u., Velezd 6 u. — *Szendrői járás*: Abod 10 u., Boldva 3 u., Disznós-Horvát 3 u., Edelény 1 u., Finke 2 u., Galvács 2 u., Kurittyán 1 u., Martonyi 13 u. — *Szt.-péteri járás*: Apátfalva 34 u., Bánfalva 2 u., Dédes 4 u., Kápolna 1 u., Monosbél 8 u., N.-Barcza 1 u., Sajó Ivánka 1 u., Sajó-Szent-Péter 1 u., Szemere 8 u., Szent-Marton 2 u., Tapolcsány 10 u., Tardona 6 u., Vadna 1 u. Összesen 354 udvar 52 község.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

Egy polgárnak. Hát bizony mi is csak egy sóhajunk fel olykor-olykor. De hát folyton nem lehet azt az egy nótát fújni, a közönség márgy is nyakig van vele. Egészen röviden válaszolva, üzenetünk csak az, hogy mindent a könnyelműség, nembánomság és felületesség akadályoz meg. Más-különbben felvilágosítjuk, hogy egy új színház építéséről már igen is volt szó. Alispánunk vetette fel mintegy 4—5 hónap előtt olyformán, hogy a régi színház eladassék és a mostani kórház telkén építtetnék fel az új. Az eszme azonban még csak vizshangra sem talált és talán jó időre el is aludt. — A postaépület sem igen felel meg a követelményeknek, az igaz, de hát a szükség még nem lett annyira égető, hogy a kereskedelmi miniszter ezért bármit is tegyen. — A muzeum ügye szintén vajudik, a miképen az egész közművelődési egylet. Hiába, bürokratikus szellemmel és vaskalapossággal nem nagyon sokra lehet menni. Erről különben még legközelebb cikkezni is fogunk. — A villamvilágítás pedig, a mint azt pár héttel ezelőtt megirtuk, e hó végén már életbe lép.

Gy. J. urnak Sárospatak. Kész örömmel teljesítjük kérését. A verseket kevés kivétellel a beérkezés sorrendjében közölni fogjuk. Egy pár közülök különösen szép. Igéretéhez képest szíveskedjék majd prózai dolgozatokat is beküldeni. Örömmel látjuk majd munkatársaink sorában. Az említett cikkek is jöhetnek.

Alkibiades. Ungvár. Levelét megkaptuk, a lapot, mint láthatja, küldjük az új címre. A remniszczeni cikkek folytatását várjuk.

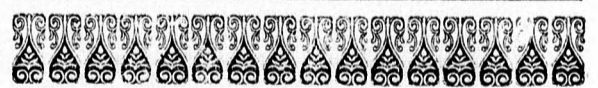
Tirt ur. No hát nem látogatott el a lóversenyekre vagy a színházba vagy a képviselőházba?! Csak nem beteg?! Üdvözlét.

Ábrándos. Bus ószi táj czimű verselménye egyike a legrosszabbaknak, miket életünkben csak olvastunk. — Kérem ne tegye. Ószi versekkel még pedig jókál eléggé el vagyunk látva s az ósz nem is tart oly sokáig! Próbálkozzék meg mással.

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

parisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi u. 4.

Raktárunkban található a legszebb és legnagyobb választék divatos selyemkelmék, csipkék, es szalagok, valamint gyöngytűllruhák és gyöngytűllkelme-díszekből. Fekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 fírtig. Foulard-, Pongis- és Satyn Liberti-selymek 65 krtól kezdve. Moiré, Pekin, Moiré-Mous-elin minden színben. — Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 17—15—16

10590. sz. **Árverési hirdetményi kivonat.**
tkv. 99.

A miskolci kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Veres Sámuelné végrehajthatónak Klusóczky Józsefné végrehajtást szenvedett elleni 9 fírt 10 kr. követelési járuléka iránti ügyében az árverést a miskolci kir. törvényszék területén levő: a miskolci 1763. sz. tjbén A + 3. r. 2922/a hrsz. alatt foglalt a Tizenhárom-város-utczában fekvő 20. népsorszámu Klusóczky József és neje Pamula Julianna tulajdonát képező ház és udvarra a végrehajtási törvény 156. § a alkalmazásával 870 fírtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fent megjelölt ingatlan az 1899. évi okt. hó 9. napján d. e. 9 órakor ezen kir. trszék árverelő helyiségében megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1899. évi szept. hó 3-án
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Sebe Alajos, kir. tsvzéki bíró.

Értesítés.

Az 1900. évi községi közmunka kiadás alapját képező összeírás Miskolc város közmunka köteles adózóira nézve megejtetvén, a befejezett összeírási lajstromok Miskolc város adópénztári hivatalánál október hó 4-től kezdődőleg 15 napi közszemlére ki tétetnek. Mely körülményről az érdekelteket oly figyelmeztetéssel értesítjük, hogy netaláni felszólamlásukat ezen idő alatt alólirott hivatalnál bejelenthetik.

Miskolc, 1899. október 3-án.

Miskolc város adópénztári hivatala.

1208. sz.
Vh. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy az edelényi kir. járásbíróságnak 1899. évi V. 1/21. sz. végzése alapján, Dr. Kormos Géza miskolczi ügyvéd által képviselt Tolnay György jákfalusi lakos, mint a Konn Jakab és társainak Preszler Sámuel és neje elleni végrehajtási ügyében, a végrehajtási tömeget illető ingók kezelésére kirendelt zárgondnok, a végrehajtási tömeg javára, a végrehajtási tömeg tulajdonát képező és a zárgondnok által, a miskolczi hitelintézet raktárába beküldött, — de az árverés idejéig azonban onnan kiraktározandó. — összesen 1685 frt 52 kr-ra becsült következő termények, u. m.:

1. 4945. t. a. elhelyezett 143 zsák 99 mm. 69 kg. búza;
2. 4956. t. a. elhelyezett 118 zsák 86 mm. 40 kg. búza;
3. 4971. t. a. elhelyezett 46 zsák árpa 30 mm. 55 kg. és 174 zsák 80 mm. 41 kg. zab nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a miskolczi kir. bíróságnak 1899. V. III. 744/1. számú végzése következtében Miskolczon, a miskolczi hitelintézet raktárháza előtti térségen leendő eszközzésére **1899. évi október hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok csoportonként az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Miskolczon, 1899. szept. hó 26-án.

Skopecz Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek becses tudomására adni, hogy bécsi bevásárlási utamból visszaérkezvén, üzletemet tetemesen megnagyobbítva Kazinczy-utca,

a Seper szállodával szemben levő

NŐI DIVATÁRÚ-ÜZLETEMBEN

a legfokozottabb igényeket is kielégítő, a legújabb divatú őszi és téli kalapok dús választékban már megtekinthetők s lehetőleg jutányos árak mellett kaphatók.

A n.-érd. hölgyközönség szives pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel

Istvánffy Jozefa.

1-3

Czenteri, királdi és sajó-szentpéteri kőszénbányák kizárólagos főraktára Miskolczon.

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlom a legjobb minőségű

czenteri, királdi és s.-szentpéteri kőszén

eredeti **legjutányosabb árakban** a tiszavidéki és gömöri vasutállomásra, valamint házhoz szállítva úgy kicsinyben, valamint egész kocsirakományban.

Egész kocsirakomány 56 frt.

A megrendelések azonnal fogantatnak.

1-3

Számos megrendelést kér

FODOR MANÓ.

DUNKY FIVÉREK cs. és kir. udvari fényképészek.

Kitüntetve London, Páris és más kiállításokon

— diszoklevelek, aranyérmekkel és érdemkeresztekkel. —

Műtermek vannak:

Kolozsvár,
Főtér 10.

Miskolc,
Városháztér 6.

Deés,
Ovár-tér.

Elvállalunk mindenféle fényképészeti munkákat u. m.: színes, platin, üveg (ablakdisz) és porcelán fényképeket. Csoportok, épületek, tájképek, festmények stb. levételeit.

Nagyításokat bármely új vagy régi fényképről egész életnagyságig az általunk szokott tiszta és művészi kivitelben.

6-10

ÜZLETMEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására adni, hogy **Erzsébettér 1. szám** alatt Nsgs Soltész Nagy Kálmán polgármester úr házában, (Breuer palota mellett) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő az

**„ANGOL DIVATHOZ” czimezve
férfi, fiu és gyermekruha üzletet nyitottam.**

Hosszu évek sora óta a helybeli piacon szerzett bő tapasztalataim által törekvésem oda irányul, hogy a n. é. vevőközönségnek szolid, jutányos és pontos kiszolgálást által irántam való bizalmát elnyerhessem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve,

maradtam kiváló tisztelettel

LÖWY SÁNDOR.

Ugyanott mértékszerinti rendelések is elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek, valamint kedvezményes részletfizetésre is kiszolgáltatnak.

2-4

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy eddig a Kazinczy-utca Seper-szállodával szemben lévő, **Istvánffy Testvérek** cég alatt vezetett

női-, férfidivat, rövidáru, szabókellékek,
 kötöttáru és kézimunka üzletünket

e hónapban **Széchenyi-utca 76. sz. alá, Vitchen-féle ház, Koós Soma ur üzletével szemben** helyeztük át.

A mennyiben raktárunkat nagyobbítva, a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztük be, tiszteletteljesen felkérjük, hogy az eddig irántunk tanusított jóindulatu bizalmukkal bennünket ez új vállalatunknál továbbra is becses pártfogásukkal és megrendeléseivel szerencsétetni méltóztassék.

Mély tisztelettel

ISTVÁNFFY TESTVÉREK.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban,
Széchenyi-utca 45.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

MISKOLCZ, VÁROSHÁZTÉR 1. SZÁM (BREUER-PALOTA).

A nagyérdemű közönség saját érdekében áll őszi és téli szükségletét ezen áruházban beszerezni amennyiben olcsóságával túlszárnyalja az egész megye hasonló vállalatait.

Jó mosó Barchet,
szép minták méterje 18, 22, 30 kr.

Francia Piké Barchet,
szintartó, mtrje 22, 28, 32 kr.

Francia mosó Flanel,
nagy választékban valamennyi kiválóan szép mintákban, legjobb minőségben, gyönyörű kivitel.

Női ruhakelmék.

Duplaszéles Divatkelme
méterje 25, 28, 32 kr.

Duplaszéles angol gyapju kelme
méterje 45 kr.

120 cm. sz. Divatszövetek
méterje 45, 62, 76 kr.

120 cm. sz. Brünni gyapju női posztó
(Damentuch) ez egy alkalmi vétel méterje 72—90 kr.

Angol kosztüm kelmék
gyönyörű kivitelben mtrje 85, 1.20, 1.40 kr.

120 cm. széles fekete gyapju kelme
méterje 56, 68, 85, 1.10 kr.

Damaszt (kamuka) asztalkészletek nagy választékban.

Vásznak

1 vég 30 rőf creas vászon 2.95, 3.50, 4.50.

1 vég 30 rőf Rumburgi vászon 3.70, 4.50 és feljebb

1 vég 30 rőf lepedő vászon 3.90, 4.80.

1 vég 30 rőf tiszta czérna vászon 12.50

Fehér csikos és mintázott

Grádli ágyneműre 1 vég 30 rőf 8.50

1 vég 30 rőf finom Kanavász 3.50

1 vég 30 rőf czérna 4.50

1 vég 30 rőf chifon 4.80

és feljebb.

Futószőnyegek,

nagyon szép kivitelben 65 cm. szélességben 25, 32, 40, 50 és feljebb.

90 cm. szélességben 52, 65, 75, 1.00

Brüsszel, Tapesztrii és nyírott szőnyegek
jó minőségben és szép mintákban.

Szobaszőnyeg,

2.80, 6.80, 9—25 frt és feljebb.

Szövet-függönyök

1 ablakra 1.60, 2.—, 3.—, 3.50 és felj.

Csipkefüggönyök

100 cm. széles, méterenként 22, 28, 30, 38, 42, 50, 60, 65. kr.

120 cm. széles méterenként 70, 85, 1.20

Csipkefüggönyök

egy pár (2 ablakra) 3¹/₂ méter magas 3.20, 3.80, 4.00.

Saját készítményű paplanok és matraczok.

Női, férfi és gyermek-fehérneműek gyári raktára.

Francia pique, zefir, batiszt és selyem-ingek nagy választékban.

6 pár feyházban kötött férfi harisnya 85

3 pár feyházban kötött női harisnya 65

Fekete és színes gyermek patent harisnyák
20 krtól feljebb, szintartók.

Férfi vagy női meleg jáger ingek drbja 62

Férfi vagy női meleg jáger nadrág drbja 62

Gyermek jáger öltönyök és trico ruhácskák nagy választékban.

Ing-blousok, miderek, keztük, női és férfi nyakkendők, harisnyák, csipke, szalag, selyem, disz-zsinór, applikáció és mindenféle szabókellékek legolcsóbb árakban kaphatók.

Legnagyobb választék! * Verseny nélkül! * Pontos kiszolgálás!

AMERIKAI ÁRUHÁZ (Breuer-palota.)

Vidéki rendelvények legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.